

Успіх освітньої реформи в Україні неможливий без активної участі батьківської спільноти

Надія ЛЕЩИК,

*завідувач сектору зовнішніх комунікацій
Державної наукової установи «Інститут модернізації
змісту освіти», заступник голови Громадської ради
при управлінні освіти і науки Броварської міської ради*

На початку лютого ц.р. у Київському міському будинку вчителя відбувся захід, знаковий для здійснення успішної освітньої реформи в Україні. Благодійний фонд «Інститут розвитку освіти» спільно з Громадською організацією «Київська міська організація «Батьки-SOS» у співпраці з Департаментом освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради провели Всеукраїнську конференцію «Батьки – школа – влада: проблеми взаємодії та перспективи співпраці». Важливість теми, що перебувала у центрі уваги учасників заходу, засвідчила участь у ньому Міністра освіти і науки України Лілії Гриневич.

«Нині батьки об'єднуються і ведуть активний діалог із Міністерством освіти і науки України. Ми щиро це вітаємо і бачимо, що така співпраця має справді гарний результат. Яскравий приклад цього – оновлення програм початкової школи, в рамках якого батьки вказали на суттєві недоліки у навчальних програмах. Я вважаю, що зараз важливо, щоб ці наполягання збереглися на центральному рівні, але також були перейняті регіонами. У зв'язку з децентралізацією місцеві органи влади отримали суттєві ресурси та повноваження у галузі освіти. Щоб місцева освітня політика не програвала боротьби

з оновлення фасадів будинків і гроші витрачалися на освіту наших дітей, місцеві громади мають вказувати своїй владі на те, що освіта – найважливіший пріоритет», – зазначила Міністр.

Надзвичайну активність в обговоренні хвилюючої проблеми виявили запрошені на конференцію представники батьківської активності з м. Києва та Київської області, Харкова, Житомира, Одеси, Полтави, Кропивницького, Львова, Вінниці та Івано-Франківська.

Під час конференції розглядали, зокрема, питання співпраці батьківської громадськості щодо запровадження спільних проектів та вивчення досвіду роботи громадських об'єднань місцевого рівня, таких як Громадська рада у місті Бровари Київської області. Незважаючи на те, що вона діє вже

другий рік, комунікація між працівниками освітньої сфери та батьками налагоджується складно. Це відбувається тому, що батьки не обізнані ґрунтовно з питаннями освітньої сфери та відповідним законодавством, а освітяни насторожено сприймають ініціативи та контроль батьків. Серед перших справ Громадської ради – з'ясування потреб у ремонтних роботах в навчальних закладах міста. Саме активісти перевірили навчальні заклади і з'ясували, що відсутність фахових спеціалістів у штатних розписах органів управління освіти перешкоджає фаховому оцінюванню потреб у ремонтних роботах та, відповідно, якості їх виконання.

Члени Громадської ради звернулися до Міністерства освіти і науки України з проханням актуалізувати проблему інклюзивної освіти. Це пов'язано з неготовністю приймати дітей з особливими освітніми потребами, що виявив кричущий випадок, коли батьки учнів броварської школи звернулися до директора з проханням забрати таку дитину від звичайних дітей. Непорозуміння між учасниками конфлікту владнали, дитина залишилася навчатися в цьому класі, а батьки зрозуміли свою помилку. Водночас ця історія виявила суспільну проблему, яка потребує уваги як суспільства в цілому, так і батьків та учнів зокрема.

Суттєвих нарікань батьків зазвичай викликає харчування в навчальних закладах. Тому серед них провели опитування, а також перевірили поставки продуктів харчування до шкіл та дитсадочків. Про результати опитування та перевірки поінформовано працівників, які відповідають за закупівлю продуктів харчування, приготування страв. Учні та батьки вказали на поліпшення смакових та поживних якостей страв, їх різноманітність. Але ця проблема пов'язана з іншою – закупівлею м'яких засобів, що здійснювали коштом батьків. У результаті непростих перемовин та консультацій Броварська

міська рада виділила кошти на закупівлю м'яких засобів у повному обсязі в 2017 р.

Зазначимо: конференція є підсумковим заходом у рамках проекту «Громадська підтримка освітньої реформи в Україні. Другий етап», який реалізується за фінансового сприяння Програми підтримки середньої освіти Фондації «Відкрите суспільство» (ESP OSF, Будапешт) та Міжнародного фонду «Відродження». Упродовж вересня 2015 р. – грудня 2016 р. у рамках згаданого проекту було проведено тренінги для батьків, громадських активістів у семи містах України. Завдяки спільній участі у тренінгах представників батьківського активу та адміністрації навчальних закладів було створено унікальні умови для відвертої розмови щодо проблем шкільної освіти з різних поглядів. Тренінги дали змогу виявити найгостріші питання у трикутнику «батьки – адміністрація школи – вчителі», ознайомитися із громадськими ініціативами на місцях, спрямованими на поліпшення функціонування шкільної освіти, вивчити досвід кращих практик громадських організацій та активних батьків школярів столиці.

Учасники конференції ухвалили пакет пропозицій щодо консолідації та координації ініціатив батьківських громад усіх областей та міст України. Також було представлено результати проекту «Громадська підтримка освітньої реформи в Україні», обговорено питання правових засад функціонування батьківських комітетів та акумулювання благодійних внесків; способи залучення батьків до контролю за харчуванням дітей та закупівлями у закладах освіти; шляхи налагодження горизонтальної співпраці, взаємодії і мережування та перспектив створення коаліції батьківських громадських організацій.

За результатами обговорень батьківської організації та громадські активісти прийняли рішення про створення Всеукраїнської коаліції батьків.

